

Gierik 39, september 1993

Dirk Claus

ANIMA MUNDI et mater dei,
gezetten op een etruskisch paard
met de jongeling op de arm.
Een jongeling met verdwaasde ogen
en oren die nooit zullen horen.
Ledematen die de weg wijzen
naar de grot, de kerk, het hol en de tempel
van zuurgepruimde momentopnamen ...

Maar de maagd is omgeven
door alle pijnen van de wereld.
De eeuwige foltering van het bestaan.

IN DE KAMER van het koel begeren,
wijken de maagden ruggewaarts buigend
en groeten zwijgend de gast.

Nu strooit een vrouw aarde over je rug
ten teken van verbondenheid.
Een tweede maagd vertolkt de wind;
- een ijzig lied dat in het wit vertrek weerklinkt;
Een derde brengt het vuur roekeloos
bij je doorzichtig warme huid.

(De fijne haartjes schroeien ...)

Tot je opspringt, in droomontwakend ijlen,
de maagden wegjaagt naar hun plaats:
het gelaat naar het oosten toegewend,
de vlammen doodt die je lichaam schroeiden
als zuidenwind in moegedwaalde zeilen.

Guy Commerman

VOOR RAPHAËL DE BOIS

Zoveel wit poeder bundelen
tot een verstard spiegelbeeld
zoveel glimlach en opgedroogde traan
als gekleurde grijnslach krassen
zoveel van alles wat leeft
doen stollen in plaasteren pleisters
zoveel knipogen die vragen stellen
over het andere onszelf en hij en zij
en wij die hen menen te herkennen
omdat ze zo weinig betekenen

Zoveel moed om eenvoudig te blijven
en op een sokkel plaats te nemen.

VLINDER

Ik zal je kleden
met purpeen vlindervleugels
en 'Violetta' voor je zingen.
Ik zal met fluwelen pastels
hier en daar zwevende sterren
op je schouders tekenen.
Ik zal je lippen
vochtig likken
tot ze glimmen als rozig paarlemoer
ik zal rond je enkels
slierten koralen hangen
en een bloedrode klaproos
in je wuivende haren planten.
Zo zal ik vluchtig
van je houden
en op je neerstrijken
als een frêle vlinder
zonder vleugels.

VOOR LEO DUTOY

Leven in lianen lonkende schaduwen
in veborgen zwart en te fel icht
Schichtig met de ogen
het bestiarium aftasten
en almaar mensen herkennen
Wijze uilen en echte
kapitaalkrachtige wolven
apenstreken t' allen kant
nietszeggende papegaaien
en almaar slimme vossen
die de beeldige kunstenaar
te vlug af zijn.

PAUWENVEREN

In verdien geen pauwenveren,
ik bezit geen vleugels die alles overstijgen.
Wanneer ik bij je ben
zal ik eenvoudig hijgen
als een doodgewone man,
niet als een kroonprins.

Ik teken geen koninklijke kunst,
van mij valt niets te leren,
van mij valt niets te erven.
Tenzij je deze nederigheid ook ijdel vindt.

JE BREDE LACH bekijken
is zonsopgang in de namiddag,
een rose framboos in witte loirewijn,
een slok gekoeld genieten.

Je kapoense blik kruisen
is regenboog tijdens de siësta,
een Frans terrasje onder de platanen,
een wiegende lichtflits op mijn wijnglas.

Je krolse hand aanraken
is wolken strelen bij valavond,
een klimmende wijnrank
langs de hellingen van mijn huid,
gefruite nasmaak op je poriën.

VOOR PAUL BAETEMAN

Al dat geslepen licht
gespannen over het gouden wit
van carrara's glans

geboren en gebaad door eeuwenoud krijt
gezaagd gehakt gepolijst
door handen die Venetiaanse roem
of koele zachtheid zochten

al dat versleten licht
verglijdend naar de schaduwcurven
van carrara's duistere nissen

rustend en heersend over oude pleinen
waar mensen komen om niet alleen te zijn
hun handen strelen marmer van meesters
voelen verleden licht en eeuwigheid

WAT LIGT NOG binnen handbereik?
Kijken hoe een waterjuffer
zijn traag ogenblik tart,
hoe een vlinder hetzelfde veinst,
hoe de mestkever grashalmen omzeilt ...?

Hij kan niet zo langzaam toekijken
hoe een blad zal groeien.

Wat schijnbaar niet beweegt,
wellicht werkelijk leeft,
snelt aan hem voorbij.
Het onbrekende loont de moeite
om te strikken in het vlindernet.

VOOR ETIENNE BRUNEEL

Zij kenden geen talen
spraken met tekens
zoals de natuur ze achterlaat
in jaarringen, rustende keien,
wolkenserpentines,
roestige bladnerven.
Zij kenden geen woorden
voelden met aanrakingen
zoals de natuur ze uitstrooit
in het strelen van de wind,
grillig water, lome schaduwen,
onbereikbare sterren.
Ze begrepen elkaar.
Ze traden buiten de cirkels
Ze warmden zich aan middelpunten
ze maakten werktuigen
braken tempels af, bouwden er.

HET NADEREN

Omdat ik de betekenis van jaarringen ken,
vrees ik wat groeien zal.
Ik kan niet één seizoen zijn.
Ook al sluimer ik beroest
onder het schaduwlaken
van brokaatgroen bladerengeritsel.
Ik verwijt de zon haar felheid,
haar arrogante vrijgevigheid.
Zij bedriegt mij.
Zij moet iets meer weten.

Het is te heet,
mijn denken smelt.
Ik denk nu met mijn huid,
die nieuwe seizoenen voelt:
de trilling van het naderen.

VOOR CLAUDINE DEVOGHELAERE

Gedachten als bokkensprongen
wirwar van kleine werelden
flitsen schichtig in voor- en achterhoofden
weten niet waarheen
waarom en wanneer de rustpunten
als die er al zijn

En dan de etsende hand die strak
en scherp snijdt en krast
en tracht te temmen
waarvoor geen woorden zijn
beelden die evenwicht uitdagen
verhalen uit dagen en nachten
bekoorlijk en uitnodigend
en op afstand ook

Toch nog die kleine angst
om alles te geven
Het zelfbehoud

VOOR MARTINE KENNIS

zelfs het wit
dat nooit echt wit is
maar kleur in verwachting

zelfs de wolk
die van gedaante wisselt
en miljarden tranen voert

zelf de wind
die zichzelf opjaagt
tot tegenwind hem slaat

zelfs de zon
die steeds offers vraagt
weet niet dat ze eindig is

zelfs wijzelf en zij bijzonder
weten niets meer nog niets meer
dan wat ons tijdelijk bindt.

HIMALAYA

De Himalaya wordt mijn ijzig huis.
Ik werd niet geboren
om bergtoppen te overwinnen,
ik zag het licht
om nederig te leven –
gewoon maar jezelf zijn.

Ik zag het licht
op Mozarts laatste reis.
ik ben nu ingesneeuwd,
vertraagde hartslag,
ijzelhanden,
bevroren aders –
koude is mijn enige maatstaf.

Iemand heeft me tijdelijk gedood.
Ik overwinter
op schurende gletsjers
van witte, sneeuw witte pijn.
Daglicht is zwart.
In mijn hersenen overnacht de duisternis
en sterren glimmen
als rijp op vroege asters.

De Himalaya is mijn ijzig huis.
Ik wil niet leven
om bergtoppen te bedwingen.
Ik zag het licht
veel lager:
in het dal der eenvoud
de warmte omarmen.

Jos Daelman

SCHIM

Diffuus tekent de zon
takken uit de mist.
Wat in en droom verzonk,
liet de nacht weer vrij.

Mogelijk vallen de voorwerpen
dwars doorheen hun vorm,
drinkt de schim
met mij het licht.

Leegte draagt mijn sluier.
Maar deze leegte
heeft zich van landschap vergist.

Gebonden aan de huiver
zwijgen mijn lippen
je mee in de dood.

Jos De Haes

MAAR 'T LAATSTE wat ik nog moet zien
gewaar te worden tot op 't been
is 't raspen van een goudstramien
textiele lucht op oliesteen.

Dat licht, wie heeft het uitgekamd,
een weefsel is van 't van godenhaar,
dat lachend licht raspe mijn tand
en bekkeneel tienduizend jaar.

Raf Deknock

... Fluister je
een taal van wierook,
van essentie en
van zijden goden,
waar geen profaan
nog toegang krijgt
en ben je paradijs

... en met ogen
moe als open armen
kijk ik
naar de kleuren
die ik dagelijks vergeet
als oude tijden
uit een catalogoog

Daarom draag ik van jou
het brandmerk
en lik
mijn wonden
zwerfend in het
eenzaam landschap
van de tussentijd.

Elie Elia

met één neusvleugelslag
niesde ik een oog uit de mond
van mijn stom gezicht.

toen kwam de kus
en nog meer ...

zo komt het,
dat een prins uit een kikker werd geboren
in het rijk van koning Eénoog.

Jan Gloudemans

EENZAAM ALS EEN DAAD VAN SCHEPPING

rijdend door de kobalten nacht
van Kobe naar Kyoto in Japan
- de bordkartonnen maan reist mee
pijnlijk gegrift de contouren op mijn netvlies –
ervaar ik plots schrikwekkend helder
hoe de schepping een daad van eenzaamheid is
want zwijgend voor het zwellen van de zinnelijke zon
stond ik bevend voor een berg leeg van leven
het volmaakte beeld van de onbestaande god
eenzaam als een daad van schepping
een teken toch tussen mens en eeuwigheid
zoals een beeld van bert de leeuw b.v.

ALS

als
als ik
als ik weg zal aijn
zal niets veranderd zijn
of toch bijna niets
misschien
de wolken even mooi
dat achteloos gebaar
van wegstrijkende haren
en tederheid

de uren der herinnering
verglidend in vergeten
maar onontkenbaar als de zee
een glimlach van herkenning
om alles wat anders is
geworden

Jef Houbrechts

GEKWETST BEN IK VAN BINNEN

Als bliksemschichten kleur bekennen
mijn prille naaktheid
met gulle greep geschokt.

Dan sta ik pal
als een paal van hout
die treurig weent
bij zijn herinnering
aan nuttigheid
in de natuur
die niet baldadig was.

Ik ben het nulpunt
een luttele middenweg
tussen
de bliksemschichten
en
het striemen van de regen.

Ik schreeuw het uit
trotseer de krachtproef
het hoofd rechtop en koel:

noch vuur
noch water
vermorzelen mij
omdat
ik leef

Werner Pauwels

FANTAISIE IMPROMPTU 2

De zon ziet geel
Geelheid neigt naar geil
De bomen staan verkoold

Een vent verkleed als zwarte kater
Neemt een spierwit meisje tot zijn vrouw
De overige meisjes delen in de rouw

Zij zien niet geel en ook niet blauw
Maar groen als Heusden en de Donkerstraat
Ardeens en steil de mond vol zottepraat

Ik haat ik haat

Annie Reniers

WEEF de nacht in je huid
vingerkruinen wenken om het huis
en kloppen aan

rozenscheuren kleuren het raam
noem ze geen wondetekens
tijd dwarrelt en is nog
zichzelf vooruit
in de geheugenpijn

een teken geeft het goede
wanneer het door storm
de beeldstorm breekt
een pijl is dwarsganger
die de hele mens- en boomheid vangt

een glimlach zendt het verlorene
weef je huid in de nacht

LICHT

in glas
en steen
en staal

licht voor blinden
in spandraad
en spiegel van evaring

de klank van een buitensporige plaats
het horen van licht
in alle kleuren van wit
met smaak van zwart

sporen in het zand
letters in de lucht
en een uitgestoken hand

Annamarie Sauer

THE WINDS OF WAR

De uil op vilten vleugels
neemt de schade op
van breken buigen en beminnen
de dagelijksheid van het bestaan

Vergetelheid
en stilte
sluiers over 't rijgen van de dag
rechtlijnigheid van chaos
de toevalligheid van 't eerste
en 't laatste woord

Minerva's vogel
van wijsheid en van strijd
schreeuwt
in 't wilde waaien van de wind

En terwijl de woorden
witter worden
in het stilstaan van de tijd
is er de warmte van twee armen
en de terugkeer naar de tederheid

ARGONAUT

Buitendijks
begeef ik mij
in wind en water
overstromend
ver van vastheid
van mijn bestaan

Spiegelend loopt de druppel
over het water
en wetend
van klip en trots
barst ik
in lachen uit
om ether lucht en later

Zoekend naar de tijd
vond ik slechts voorlopigheid
en de schamele
waarheid die ik ben

Rose Vandewalle

GEMIS

Gemis ligt in haastige wolken.
Gemis ligt in wind.
Gemis ligt in colablikjes, hol hotsend
over het lege marktplein. In dolle wind.

Gemis ligt in wind, die de dronkeman
het vermogen ontnemt te lopen
en het besef waar de dingen beginnen
en waar ze eindigen.
Gemis is komend en gaand. Als de wind

Guy van Hoof

ZIJ. EN HIJ

Heeft zij een pact gesloten
met een wereld die te diep ligt
waar zijn hand geheimen raakt?
Een spel, altijd, van woorden.
Als vazallen, aambeeld, veelvraat.

Het is alsof zij schimmen achternazit
of met bomen praat.
Maar niet zijn stem hoort
of herkent, beantwoordt, tegenspreekt.
In haar (ver)zwijgend bestaan
dat ze aan de randen vastgrijpt,
als te groot ervaart.

En hij dan. Als een steen
die kantelt. Wachtend.
Altijd gereed om weg te gaan.
Geen afscheid nemen.
Hij vertrekt meer dan hij weerkeert.

DEZE RUIMTE van licht
een leegte van duisternis
is een illusie

de beweging van een tandrad
de verplaatsing van een wiel

in dit landschap
dwingend en vibrerend
zijn wij geworpen en verworpen

overwinnaar is hij
die zich in vrijheid pijnigt
en herschept wat reeds
voorbijging en voorafging

STENEN leven.
Hun tranen bewegen
tot tranen.
Kleine beelden
die op een plein staan
waarvan niemand de naam nog kent.

Er is nooit veel gezegd geweest
maar 's nachts doet het gefluister
vermoedens ontstaan.

Een perfecte imitatie.
Een inscriptie bevat het wachtwoord
maar dat is onleesbaar.

ER VALLEN schaduwen
waarin ik mezelf herken.
Ze bewegen wanneer ik beweeg.
Ze benaderen andere schaduwen,
raken ze aan en versmelten.

Maar wat is de schaduw
en wat ligt in de zon?

Slechts dit ogenblik
raakt de eeuwigheid
en alles, huizen, woorden
worden aangeraakt door zachte handen.

Alsof iemand of iets
een stem of een gebaar
de reiziger vergezellen op zijn weg
die leidt naar het einde van de wereld
aan de rand van de stad
waar dieren van loofbomen dromen.

Erik van Malder

ER IS GELUKKIG nog veel
dat niet aan bomen groeit,
dat wacht
op de argeloze metselaar,
de listige timmerman,
de ervaren architect
die zich niet vergaloppeert.

maar hoezeer ik ook
metsel, hamer, teken,
de gebouwen zijn niet
dan van papier, van inkt
en ijle zinnen.

tussen morgen en avond
kies ik soms,
dein op het late woord
dat geluidloos
uit mijn vingers vloeit.

Emiel Willekens

FESTOS

De wijdeste verte
die ogen ooit overliepen
begint hier
vanop dit koninklijk plateau

Nergens deint een einder
zo groen en eindeloos uit

Hier bouwden de Ouden
een staatsietrap
opwaarts
Zo zonden zij hun adem
de wereld in